

**Útmutató a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete Felügyeleti Tanácsának
a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló
3/2008. (XI.20.) számú ajánlásához**

1. Bevezetés

1.1. A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása kára

A pénzmosást súlyos jogsértésnek minősíti mind a hazai, mind a nemzetközi közfelfogás. Ennek ellenére egyes piaci szereplőknél előfordul, hogy az adójogszabályok megsértésével keletkezett jövedelmek és vagyonok, valamint a "kisebb" vesztegetésből keletkezett jövedelmek megítélése esetében elnézőek, s elsősorban a pénzügyi szervezet szolgáltatói kötelezettségeit, valamint a tulajdonosok számára fontos profit szempontjait emelik ki.

A pénzmosást és a terrorizmus finanszírozását gyakran azoknál a pénzügyi szervezeteknél kísérlik meg az illegális jövedelmek tulajdonosai, melyek elnézőek, "rugalmasak".

A pénzügyi szolgáltató szervezetnek kifejezetten kárt okoz a kétes, gyanús ügyfelek és ügyletek befogadása, ilyen megbízások teljesítése. A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása gyanújába keveredés hírnév és működési kockázatot hordoz, és egyben piacvesztéshez is vezethet.

A pénzmosás napjainkra az egyik legjövedelmezőbb és legnagyobb szabású üzletté vált a világon. Az IMF szerint a pénzmosás volumene a Föld összes országa egyesített GDP-jének 2-5%-át teszi ki. Ez konkrét összegre lefordítva legalább 590-1500 milliárd dollárt jelent évente.

A pénzmosás a szervezett bűnözéshez kapcsolódva alapvetően torzítja a piac működését, leértékeli a pénzügyi eljárások hatékonyságát és tisztességét. A pénzmosás célja nem profitrealizálás, hanem pusztán a pénz illegális eredetének felismerhetetlenné tétele. A terrorizmus finanszírozása révén legális és/vagy illegális forrásból származó pénzösszeg jut el olyan egyénekhez vagy csoportokhoz, akik terrorista cselekményeket követnek el. A gazdaság egésze, a pénzügyi rendszer, a pénzügyi szervezetek és ügyfelek biztonsága szempontjából központi kérdés a bűnözésből, különösen a szervezett bűnözésből keletkező jövedelmek tisztára mosásának, valamint a terrorizmus finanszírozásának megakadályozása.

A pénzügyi szervezetek és szakmai szövetségeik - az ügyfelekkel való kapcsolattartás során - a pénzmosás révén keletkező egyéni és társadalmi hátrányok, jogbizonytalanság keletkezésének ismertetésével is elősegíthetik, hogy a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozásának minden formáját negatív társadalmi megítélés fogadja.

A nemzetközi szervezetek, köztük az ENSZ, a pénzmosás és terrorizmus finanszírozása elleni kormányközi akciócsoport, a Financial Action Task Force (a továbbiakban: FATF), az Európai Unió, továbbá az Európa Tanács illetve szakértői bizottsága a MONEYVAL, az IMF, a Világbank, valamint a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság az IOSCO-val és az IAIS-szel együtt kiemelt súlyú ügyként kezeli a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozásának megelőzése és megakadályozása érdekében tett nemzeti és nemzetközi erőfeszítéseket. A pénzügyi rendszereknek a pénzmosás, valamint terrorizmus finanszírozása céljára való felhasználásának megelőzéséről szóló, 2005. október 26-i 2005/60/EK Európai Parlamenti és Tanácsi Irányelvet (a továbbiakban: Irányelv) a tagállamok 2007. december 15-ig kötelesek voltak implementálni, hatályba léptetni.

1. számú melléklet

Az Irányelv célja az FATF pénzmosás elleni küzdelem kapcsán megfogalmazott 40 ajánlásának a közösségi jogba történő beemelése. Másik fontos szempont a hatály kiterjesztése a pénzmosás mellett a terrorizmus finanszírozására is, illetve az FATF által elfogadott 9 speciális ajánlásnak a terrorizmus finanszírozása megakadályozásával kapcsolatos elemeinek szintén a közösségi jogba való beemelése.

Az Irányelv hazai jogba történő átültetése a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2007. évi CXXXVI. törvény (a továbbiakban: Pmt.) megalkotásával, illetve a kapcsolódó jogszabályok szükség szerinti módosításával megtörtént.

A terrorizmus finanszírozásának megelőzésére és megakadályozására vonatkozó jogi környezet az Európai Unió által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról, valamint ehhez kapcsolódóan egyes törvények módosításáról szóló 2007. évi CLXXX. törvénnyel bővült, melynek célja a természetes és jogi személyek, valamint egyéb csoportok, szervezetek gazdasági erőforrásainak és pénzügyi eszközeinek a terrorizmus miatt elrendelt befagyasztása.

1.2. A pénzmosás és a terrorizmus elleni küzdelem alapdokumentumai

A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem csak nemzetközi együttműködés keretében lehet eredményes.

A nemzetközi pénzügyi szervezetek és a fejlett gazdaságú országok pénzmosással és a terrorizmus finanszírozással szembeni fellépése az egyre bonyolultabbá váló és a határon átnyúló szolgáltatásokat is igénybevevő jogellenes tevékenységgel szemben indokoltá teszi, hogy a szabályozásban és az alkalmazott hazai gyakorlatban hatékonyabban érvényesüljenek a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzését és megakadályozását elősegítő eljárások és módszerek. A nemzetközi közösség e témában széleskörű normarendszert dolgozott ki, amely megkerülhetetlen a nemzetközi együttműködésbe bekapcsolódott országok pénzügyi szektorai számára.

Különösen nagy figyelmet kell fordítani:

- az FATF 40 ajánlására,
- az FATF 9 terrorizmus ellenes speciális ajánlására
- az FATF pénzügyi szervezeteknek készített, a terrorizmus finanszírozásának észleléséről szóló útmutatójára,
- az FATF a non-profit szervezetekkel való visszaélés elleni harc - a nemzetközi legjobb gyakorlatok című kiadványára,
- az FATF ajánlásainak magyarázataira és az ezekkel kapcsolatos legjobb gyakorlatra,
- az FATF Jelentés a pénzmosási típusokról című éves kiadványra,
- az Európai Unió magyarázó jegyzetére az Európai Unió tagállamai között bűnügyi kölcsönös segítségnyújtásról szóló egyezményhez (2000),
- az Európai Unió Tanácsának 2002. április 25-i ajánlására a nyomozati módszerek javításáról a szervezett drogcsempészség és a drogcsempészek pénzügyeinek felderítés terén,
- az Európai Unió Tanácsa és Parlamentjének első, második és harmadik (1991/308., illetve 2001/97. számú 2005/60. számú) pénzmosás elleni Direktíváira
- a „politikai közszereplők” fogalmát, valamint az egyszerűsített ügyfél-átvilágítási eljárások és az alkalmi vagy nagyon korlátozott alapon folytatott pénzügyi tevékenység alapján nyújtott mentesség technikai követelményeit illetően a

2005/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre vonatkozó végrehajtási intézkedések megállapításáról szóló, 2006. augusztus 1-jei 2006/70/EK bizottsági irányelvre

- a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság 2001. évi 85. sz. közleményére, az IAIS 2002. január 9-ei útmutatójára,
- a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság, az IAIS, az IOSCO, közös 2003. júniusi, pénzügyi tárgyú kiadványára,
- az ENSZ Pénzmosás Elleni Bizottságának (UN CTC) honlapjára,
- valamint a nagy nemzetközi magánbankok 2000. októberi és 2002. januári Wolfsberg-i nyilatkozatára.

A Felügyelet szorgalmazza azoknak a nemzetközi szabályoknak, eljárásoknak hazai alkalmazását, melyek megbízhatóbbá, hatékonyabbá teszik a pénzügyi szolgáltatók gyakorlatát a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megakadályozása és megelőzése érdekében. A Felügyelet folytatja a pénzmosással és a terrorizmus finanszírozásával szembeni fellépésben felelős és érdekelt hazai szervezetek együttműködésének, valamint a felügyelt intézmények e téren végzett tevékenysége további javításának előmozdítását.

1.3. A pénzmosás definíciója

A hatályos hazai pénzmosás elleni szabályozás két törvényben, a Büntető Törvénykönyvben és a Pmt.-ben található. A Büntető Törvénykönyv jelenleg két tényállást tartalmaz a pénzmosással kapcsolatban. A pénzmosás és a pénzmosással kapcsolatos bejelentési kötelezettség elmulasztása címet viselő bűncselekmények alkotják a büntetőjogi szabályozást.

1.3.1. A pénzmosás meghatározása a Büntető Törvénykönyv alapján:

303. § (1) Aki más által elkövetett, szabadságvesztéssel büntetendő cselekményből származó dolog ezen eredetének leplezése céljából

- a) a dolgot átalakítja vagy átruházza, gazdasági tevékenység gyakorlása során felhasználja,
 - b) a dologon fennálló jogot vagy az e jogban bekövetkezett változásokat, illetve azt a helyet, ahol a dolog található eltitkolja vagy elleplezi,
 - c) a dologgal összefüggésben bármilyen pénzügyi tevékenységet végez, vagy pénzügyi szolgáltatást vesz igénybe,
- büntettet követ el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő az is, aki a más által elkövetett, szabadságvesztéssel büntetendő cselekményből származó dolgot

- a) magának vagy harmadik személynek megszerzi,
 - b) megőrzi, kezeli, használja vagy felhasználja, azon vagy az ellenértékén más anyagi javakat szerez,
- ha a dolog eredetét az elkövetés időpontjában ismerte.

(3) Az (1) bekezdés szerint büntetendő az is, aki szabadságvesztéssel büntetendő cselekményének elkövetéséből származó dolgot ezen eredetének leplezése céljából

- a) gazdasági tevékenység gyakorlása során felhasználja,
- b) a dologgal összefüggésben bármilyen pénzügyi tevékenységet végez, vagy pénzügyi szolgáltatást vesz igénybe.

(4) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1)-(3) bekezdésben meghatározott pénzmosást

- a) üzletszerűen,
- b) különösen nagy, vagy azt meghaladó értékre,

1. számú melléklet

c) pénzügyi intézmény, biztosító, befektetési szolgáltató, árutőzsdei szolgáltató, befektetési alapkezelő, kockázati tőkealap-kezelő, tőzsdei, elszámolóházi vagy központi értéktári tevékenységet végző szervezet, önkéntes kölcsönös biztosító pénztár vagy magánnyugdíjpénztár, vagy szerencsejáték szervezésével foglalkozó szervezet tisztségviselőjeként vagy alkalmazottjaként,

d) hivatalos személyként,

e) ügyvédként követik el.

(5) Aki az (1)-(4) bekezdésben meghatározott pénzmosás elkövetésében megállapodik, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(6) Nem büntethető az (1)-(5) bekezdésben meghatározott pénzmosás miatt, aki a hatóságnál önként feljelentést tesz, vagy illet kezdeményez, feltéve, hogy a cselekményt még nem, vagy csak részben fedezték fel.

303/A. § (1) Aki a más által elkövetett szabadságvesztéssel büntetendő cselekményből származó

a) dolgot gazdasági tevékenység gyakorlása során felhasználja,

b) dologgal összefüggésben bármilyen pénzügyi tevékenységet végez, vagy pénzügyi szolgáltatást vesz igénybe,

és gondatlanságból nem tud a dolog ezen eredetéről, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2) A büntetés vétség miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott cselekményt

a) különösen nagy, vagy azt meghaladó értékre,

b) pénzügyi intézmény, biztosító, befektetési szolgáltató, árutőzsdei szolgáltató, befektetési alapkezelő, kockázati tőkealap-kezelő, tőzsdei, elszámolóházi vagy központi értéktári tevékenységet végző szervezet, önkéntes kölcsönös biztosító pénztár vagy magánnyugdíjpénztár, vagy szerencsejáték szervezésével foglalkozó szervezet tisztségviselőjeként vagy alkalmazottjaként,

c) hivatalos személyként követik el.

A bűncselekmény jogi tárgya a pénzügyi szféra törvényes működéséhez és a szervezett bűnözés elleni küzdelem eredményességéhez fűződő érdek. A bűncselekmény elkövetési tárgya a dolog. Jogi értelemben az minősül dolognak, ami tulajdonjog tárgya lehet. A dolog fogalmát tehát a lehető legtágabban kell értelmezni. A tényállásban említett dolognak szabadságvesztéssel büntetendő cselekmény elkövetéséből kell származnia. Nem szükséges, hogy az alapügy jogerős ítélettel befejeződjön.

1.3.2. A pénzmosással kapcsolatos bejelentési kötelezettség elmulasztása

Btk. 303/B. § (1) szerint, aki a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvényben előírt bejelentési kötelezettségnek nem tesz eleget, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

A pénzmosás büntetőjogi üldözésének második lépcsőjeként a bejelentési kötelezettség elmulasztását is büntetni rendeli a törvényhozó. A törvényi tényállás keretjogszabály, a Pmt. tölti ki tényleges tartalommal.

1.3.3. Pénzmosás menete a pénzügyi rendszeren keresztül

A pénzmosás fázisaival kapcsolatos legelterjedtebb koncepció a három fázis modell. A pénzmosást e koncepció alapján három szakaszra szokták felosztani, a folyamat azonban nem szükségszerűen járja be mindhárom fázist. A klasszikus folyamatára az elhelyezés, a rétegzés és az integrálás stádiumait tartalmazza.

- Az elhelyezés (és szeparálás): a készpénz elválnak az alapbűncselekménytől, pénzügyi szervezetekhez kerül. A bűncselekményből származó pénz a bűnözők általában a bankokba viszik, onnan rövid időn belül átutalják más bankba, átváltják más fizetőeszközzé. A bűnözők gyakran alkalmaznak ismeretlen, büntetlen előéletű, gyanútlan személyeket arra, hogy azok kis tételekben fizessék be a bűncselekménnyel szerzett pénzt a bankokba, s ezért a közreműködőt jól megfizetik. A megbízók szigorúan ellenőrzik, hogy a közreműködők a megbízásnak megfelelően járjanak el, és a pénz a megbízásnak megfelelő helyre eljusson. A bűnöző kiléte akkor is rejtve marad, ha a befizetést végrehajtó közreműködőt azonosítják. Alkalmazott módszer a bűncselekménnyel külföldön szerzett pénzt, vagyoni értéket úgy átjuttatni a határon (elektronikus átutalással, vagy fizikailag), mintha az törvényes, szabályos üzleti tevékenység, rendes gazdálkodás körében keletkezett bevétel lenne. Az elhelyezés elősegítésére nagy készpénzforgalmú üzletek (kaszinók, más szerencsejáték formák, áruházak, éttermek, pénzváltóhelyek stb.) készpénzbevételeihez vegyítik a "piszkos", "mosásra" váró jövedelmeket. Fedő vállalkozások létrehozásával olyan névleges tulajdonosok (és ügyvezetők) mögé bújtatják a bűncselekményből származó tőkét, melyek teljes mértékben a törvények és más jogszabályok betartásával működnek, s az itt keletkezett nyereséget már, mint törvényes, adózott jövedelmet veszik ki.
- Rétegzés (bújtás): ebben a szakaszban az illegális jövedelmeket elválasztják a forrástól, a bevételeket elrejtik úgy, hogy a jövedelem megszerzője, valamint a bűncselekményből származó pénz közötti kapcsolatot ne lehessen felderíteni. A pénz eredete követhetlenné válik keresztező és fedő műveletek, vásárlások, elektronikus átutalások, többszöri átutalás révén. Jogcímetek teremtene nemzetközi off-shore társaságok, pénzügyi szervezetek igénybevételeivel, hamis, fiktív számlák, szerződések, nemzetközi kereskedelmi okmányok felhasználásával. Előfordul papíron létező, fantom társaságok, személyek felhasználása valóságosnak feltüntetett kötelezettségek teljesítése érdekében.
- Integrálás, legalizálás: ebben a fázisban a bűncselekményből származó vagyont visszajuttatják a gazdaságba, legális üzleti forrásból származónak feltüntetve azt, amely így elismert pénzügyi szervezetektől induló és odaérkező vagyonként tűnik fel. A bűncselekményből származó vagyont beillesztik egy legálisan alapított vállalkozásba, ott bevételként tüntetik fel, mind a bevételi, mind a kiadási könyvelési adatokat meghamisítják, fiktív számlákkal fedezik a "mosott" pénzt. (Pl.: az üzlet, vendéglő nagyobb értékesítési forgalmat mutat ki, mint a tényleges, s a különbözetbe helyezik a mosásra váró összegeket.)

1.3.4. A terrorizmus finanszírozása

A terrorizmus finanszírozása a nemzetközi jogalkotási folyamat következtében egyre inkább a pénzmosással együtt tárgyalt kérdéskörre válik, amely a pénzmosással összehasonlítva a következő megkülönböztető jellemvonásokkal rendelkezik:

1. számú melléklet

A terrorizmus motívum inkább erőszakos (megfélemlítés), mint anyagi (nyereségvágy). A terroristák célja leginkább állami szervek, nemzetközi szervezetek valamire történő kényszerítése, a lakosság megfélemlítése vagy más állam alkotmányos, társadalmi vagy gazdasági rendjének megváltoztatása (illetve megzavarása).

A harmadik megkülönböztető jellemvonás az eltérő összegnagyság. A nagyobb terrortámadások is megszervezhetők és lebonyolíthatók kis összegekből is, pénzmosást viszont a dolog természetéből következően nagyobb összegekre szoktak csak elkövetni.

A nemzetközi dokumentumok által megnevezett célokat a magyar Btk. is tartalmazza a terrorcselekményről szóló 261.§-ban

A terrorizmus pénzügyi forrásainak elzárása a terrorizmus megakadályozásának kiemelten fontos feltétele. A terroristák illegális és jellemzően legálisnak látszó forrásokat is gyűjtenek: védelmi pénzen, zsaroláson és kábítószerrel, fegyverrel való kereskedésen kívül legálisan működő alapítványoktól, non-profit szervezetektől is gyűjtenek forrásokat, illetve tagsági díjat szednek, kiadványokat értékesítenek. Ezen tevékenységhez:

- szabályosan működő fedőcégeket használnak, amelyek jövedelmeit összemossák a piszkos pénzekkel,
- szabályosan működő látszatócégeket használnak, amelyek nem végeznek semmilyen érdemleges tevékenységet, csak a cég tulajdonosainak és eszközeinek elfedésére szolgálnak,
- informális pénzeket és átutalási rendszereket (Hawala) használnak,
- strómanokat alkalmaznak,
- készpénzt helyeznek el, vagy banki értékpapírokat vásárolnak nagy mennyiségben, de egyszerre mindig a jelentési határ alatt,
- hitelkártyákat használnak ATM-ben, így a hitelt készpénzzé konvertálják,
- készpénzt csempésznek egyik országból a másikba.

A terrorizmus finanszírozásának megelőzése és megakadályozása céljából adta ki a FATF a Kilenc Különleges Ajánlását. 2002-ben az Európai Unió kerethatározatában ítélte el a terrorizmust, és kimondta: „Az Európai Unió az emberi méltóság, a szabadság, az egyenlőség és a szolidaritás egyetemes értékei, az emberi jogok és alapvető szabadságjogok tiszteletben tartása alapján áll, s a demokrácia és a jogállamiság – tagállamai által közösen vallott – elvein alapul. A terrorizmus ezen elvek egyik legsúlyosabb megsértése.”

Az Irányelv szorosan összekapcsolja a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozásának a problémáját. Egységes rendszerben kell az ügyfél-átvilágítási és a bejelentési feladatokat teljesíteni, és nem csak pénzmosásra utaló adat, tény vagy körülmény esetén terheli bejelentési kötelezettség a szolgáltatót, hanem terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény vagy körülmény esetén is.

A terrorizmus finanszírozásának megakadályozása érdekében is alkalmazni kell a pénzmosás szándékának felismerését szolgáló eljárásokat különös tekintettel akkor, ha bár kis összegek mozognak, de mind a rendeltetésük, mind jogcímük bizonytalan. Küldőjük és címzettjük vonatkozásában gyakran ébredhet kétség a szolgáltatónál.

1.3.5. A pénzmosásra és terrorizmus finanszírozásra utaló tény, adat, körülmény megfogalmazása

Minden olyan ügylet esetében, mely nem illeszkedik az ismert ügyfél számlatörténetébe, illetve addigi rendes üzleti szokásaiba és gyakorlatába, a szolgáltató által vezetett számla forgalmának sajátosságaiba, az ügylettel összefüggő pénzmozgásokba és az eltérésre nincs ismert, vagy elfogadható indok, valamint az ügylet alkalmas lehet pénzmosás és terrorizmus finanszírozás elkövetésére, szükségessé válik a pénzmosásra és terrorizmus finanszírozásra utaló tény, adat, körülmény megfogalmazása. A pénzmosásra és terrorizmus finanszírozásra utaló tény, adat, körülmény nem egyezik meg a Büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. évi törvény által használt gyanú terminológiával.

Egyebek között figyelmet kell fordítani arra, hogy

- a szóban forgó ügylet nagysága illeszkedik-e az ügyfél megszokott tevékenységéhez;
- ésszerű-e a tranzakció az ügyfél korábbi üzleti és személyes gyakorlata alapján;
- az ügyfél által kezdeményezett ügylet a korábbi gyakorlathoz illeszkedő változást mutat-e, vagy eltér attól;
- készpénz ki- és befizetés azonos napon vagy rövid időintervallumon belül készpénzmozgás nélkül úgy, hogy a tranzakció több ügyfél számláját érinti
- napon belül nyújtott folyószámla-hitel, melyet egy összegben átutalnak zárt, egymással tulajdonosi és finanszírozási kapcsolatban álló társaságok számára valós gazdasági tartalom nélkül és a nap végén az összeg visszaérkezik az átutalást kezdeményező társaság bankszámlájára
- az alvószámlák sajátosságai, az elhelyezett összeg nagysága, a "hirtelen felébredés" körülményei mutatnak-e szokatlanságot, illetve adnak-e okot, gyanúra;
- határon átnyúló megbízás esetében van-e kézenfekvő oka az ügyfélnek az ügyletbe harmadik országot is bevonni;
- mi az oka olyan garancia nyújtásának, mely keretében az adós és a kötelezettségvállaló között nem mutatható ki semmiféle kapcsolat;
- a számlatulajdonos pénzváltó iroda forgalma a hazai és külföldi fizetőeszközökben reális-e, a szokásos pénznemekben és mennyiségben bonyolódik-e;
- biztosítási ügynöki, alkuszi fedő megbízás révén nem illegális jövedelem legalizálása történik-e, biztosítási szerződések útján;
- ésszerű-e, a biztosított, a pénztártag ismert körülményei alapján magyarázható-e a biztosítás, pénztári szerződés lejárat előtti felmondása;
- magas összegre szóló életbiztosítás esetén, ha a szerződő és a biztosított nem azonos személy,
- a unit-linked biztosítás megkötésének és lejárat előtti visszavásárlásának körülményei befektetési szempontból ésszerűek-e,
- a unit-linked, életbiztosítási befektetés részvisszavásárlása nem a meghatározott, szokásos bankszámlára történik;
- az érzékelhetően veszteséges befektetési, unit-linked biztosítási szerződésekre, számlákra folytatólagos befizetés történik;
- a biztosított (pénztártag) számlájára történő befizetés a szokásos intézménytől, személytől érkezik-e, vagy váratlanul ismeretlen, harmadik személy fizet be jelentősebb összeget;
- VIP ügyfelek különösen nagy összegű, nagy értékű biztosítási, befektetési ügyleteket kötnek,

1. számú melléklet

- magas összegre szóló egyszeri díjas szerződések megkötésekor és indokolatlan felmondásakor.
- a gazdasági társaságok képviselői kizárólag a számla megnyitásakor jelennek meg a pénzügyi szervezetenél és ezt követően csak elektronikus tranzakciókat végeznek, elérhetőségük a cégek külföldi (off-shore) székhelye és egy mobil telefonszám.

2. A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem intézményi szabályozása és eljárásrendje

2.1. A belső szabályzat

A Pmt. hatálya alá tartozó szolgáltatók kötelesek a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló gyakorlati belső szabályzatuk elkészítésére. Az ehhez szükséges mintaszabályzatok és útmutatók szabadon letölthetőek a Felügyelet honlapjáról.

A szolgáltató a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzésével és megakadályozásával összefüggő belső eljárásrendjét, valamint az azok részét képező egyes elemeket, feladatokat a vonatkozó jogszabályi előírások figyelembevételével, továbbá az intézmény által folytatott szolgáltatási tevékenységek sajátosságaival, kiterjedtségével, összetettségével és kockázataival összhangban alakítja ki és működteti.

A Felügyelet a belső szabályzatot abban az esetben hagyja jóvá, ha az tartalmazza a Pmt. végrehajtására kiadott rendeletben nevesített kötelező tartalmi elemeket és jogszabállyal nem ellentétes.

2.2 Kijelölt személy (Money Laundering Reporting Officer, MLRO)

A szolgáltató köteles kijelölni - cégmérettől függően egy vagy több – személyt, aki az esetleges pénzmosás és terrorizmus finanszírozása elleni bejelentéseket továbbítja a pénzügyi információs egységként működő hatóság felé.

A kijelölt személyt feladata elsődlegesen a bejelentések haladéktalan továbbítása a pénzügyi információs egységként működő hatóság részére, emellett részt vesz az alkalmazottak képzésének megszervezésében és a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem vezetésében.

A kijelölt személy vagy a szolgáltató által erre kötelezett személy gondoskodik az ellenőrző mechanizmusok megteremtéséről és működtetéséről. A monitoring során kiszűrt tranzakciókat elemzik és a kiszűrt tranzakciók közül azokat, melyekkel kapcsolatban pénzmosásra, vagy terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény, vagy körülmény merül fel a kijelölt személy - haladéktalanul - bejelenti.

A kijelölt személy lehetőség szerint a szolgáltató vezető beosztású alkalmazottja tekintettel a feladatának kiemelt súlyára. A kijelölt személy, ha az intézménynél nincs az előírások betartásáért felelős külön vezető, legyen a szolgáltató vezető beosztású alkalmazottja, akinek úgy kell meghatároznia a munkaidejét, hogy munkaidő alatt ő, vagy helyettese folyamatosan rendelkezésére álljon az alkalmazottaknak konzultáció és bejelentés céljából.

A kijelölt személynek ajánlott a cégvezetést, a belső ellenőrzést és a felügyelő bizottságot rendszeresen tájékoztatni tevékenységéről.

2.3. Ügyfél-átvilágítás

A szolgáltató az [ügyfél-átvilágítási intézkedéseket](#) az üzleti kapcsolat létesítésekor köteles alkalmazni. Azoknak az ügyfeleknek az átvilágítására, amelyekkel a szolgáltató korábban nem létesített üzleti kapcsolatot, akkor kerül sor, amikor az általuk kezdeményezett ügyleti megbízás, vagy a ténylegesen összefüggő megbízások a hárommillió-hatszáz ezer forint összeghatárt eléri, meghaladják, illetve pénzváltás esetén a tranzakció értéke az ötszáz ezer forintot eléri vagy meghaladja. A szolgáltató köteles átvilágítani az ügyfelét pénzmosásra vagy terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény vagy körülmény felmerülése esetén, ha átvilágítására még nem került sor. A szolgáltató abban az esetben is köteles elvégezni az ügyfél-átvilágítást, ha a korábban rögzített ügyfél-azonosító adatok valódiságával vagy megfelelőségével kapcsolatban kétség merül fel.

A szolgáltató az [ügyfél-átvilágítási kötelezettségek](#) említett eseteiben azonosítja az ügyfelet és elvégzi személyazonosságának igazoló ellenőrzését, valamint azonosítja a tényleges tulajdonost, és ha a tényleges tulajdonos személyazonosságával kapcsolatban kétség merül fel, akkor személyazonosságának igazoló ellenőrzését is végrehajtja. Ezen túlmenően rögzíti az üzleti kapcsolatra és az ügyleti megbízásra vonatkozó adatokat és folyamatosan figyelemmel kíséri az ügyleti kapcsolatot.

A szolgáltató ezen ügyfél-átvilágítási intézkedések terjedelmét kockázatérzékenységi alapon jogosult meghatározni. Ezzel összefüggésben a Pmt. az ügyfél azonosítására, a tényleges tulajdonos azonosítására, valamint az üzleti kapcsolat és az ügyleti megbízásra vonatkozó adatrögzítés esetében minimum és maximum adatkört határoz meg.

A Pmt. ügyfél-átvilágításra vonatkozó rendelkezései szokásos, egyszerűsített és fokozott átvilágítási eljárást különböztetnek meg.

2.4. Az ügyfél-átvilágítási intézkedések kockázat alapú megközelítése

A kockázat alapú megközelítés értelmében megszűnt a mindenki vel szemben azonos eljárást előíró rendszer. A szolgáltatók kockázatérzékenységi alapon megállapíthatják az átvilágítási intézkedések terjedelmét az ügyfél, az üzleti kapcsolat, a termék vagy az ügylet típusától függően.

A Pmt. a kockázat alapú megközelítésre alapozva az ügyfél-átvilágításnak az alapesethez képest két változatát határozza meg, az egyszerűsített és a fokozott ügyfél-átvilágítást.

A kockázat alapú megközelítés követelményének megfelelően a szolgáltató az ügyfél azonosítására, a tényleges tulajdonos azonosítására, valamint az üzleti kapcsolat és az ügyleti megbízásra vonatkozó adatrögzítés esetében minimum és maximum adatkört rögzít. A szolgáltató ennek megfelelően sorolja be az ügyfeleket és ügyleteket. Az adatok rögzítését a minimum és maximum adatkörtől függetlenül, egységes módon kezelve, könnyen és gyorsan visszakereshetően ajánlott elvégezni az informatikai rendszerben.

A kockázatérzékenységi alapon történő ügyfél-átvilágítást nem lehet úgy értelmezni, hogy minden ügylet, üzleti kapcsolat fokozott mértékben kitétt a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása kockázatának, ezért a szolgáltatók minden esetben a fokozott ügyfél-átvilágítási eljárást alkalmazzák és minden ügyfelet a maximum adatkörrel azonosítanak.

Prudenciális szempontból elfogadhatatlan tehát az az eljárás, mely szerint a szolgáltatók minden esetben a fokozott ügyfél-átvilágítási eljárást alkalmazzák.

2.5. Körültekintő ügyfélkezelés

A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzése és megakadályozása akkor eredményes és hatékony, ha a szolgáltató körültekintő az ügyfeleivel való üzleti kapcsolat létesítésekor, az ügyleti megbízás teljesítésekor, illetve az üzleti kapcsolat fennállása alatt.

A Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság ajánlása alapján a szolgáltatóknak elfogadott, szokásos gyakorlattá szükséges tenniük az ügyfél körültekintő megismerésének követelményét. Akár az ügyfél, akár a szolgáltató kezdeményezi a kapcsolatot, körültekintően értékeljék a szolgáltatók az ügyfél helyzetét, üzleti szokásainak, tevékenységének természetét.

Különös gonddal szükséges vizsgálni azokat az ügyfeleket, akik, vagy amelyek más hitelintézetektől, pénzügyi szolgáltatótól térnek át azonos, vagy hasonló szolgáltatásért. Célszerű érdeklődni a váltás okáról, valamint lehetőség szerint - a bankközi kapcsolatokban elfogadott módon - információt kérni az ügyfél korábbi bankjától. Ezt célszerű megtenni akkor is, ha az ügyfél nem bankot, hanem bankfiókot vált, és olyan szolgáltatásokat vesz igénybe, amelyeket korábban nem (például befektetési, telefonos vagy internetbanki szolgáltatást),

Körültekintő tájékozódásra van szükség az ügyfelek szándékairól, helyzetéről, különösen akkor, ha a kapcsolatfelvételt nem személyesen, hanem – egyébként erre jogosult - közvetítők, tanácsadók, ügyvédek, vagyonkezelők igénybevételevel kezdeményezik.

Belső tartalmi és technikai követelményeket szükséges kialakítani az ügyfél körültekintő megismerése érdekében. Szem előtt kell tartani, hogy mind a szolgáltatónak, mind az ügyfélnek közös érdeke a kölcsönös ismereten alapuló bizalom.

2.6. Az ügyfél megismerése (Know your customer - KYC)

A szolgáltatónak ahhoz, hogy a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása kockázatát csökkentse az ügyféllel való rendszeres, aktív kapcsolata során a lehető legnagyobb mértékben tisztában kell lennie az ügyfél tevékenységének tartalmával, üzleti kapcsolata jellegével, partnerkörével, pénzügyi szokásaival, belföldi és nemzetközi piaci gyakorlatával, a végrehajtott terhelések és jóváírások eredetével, az alkalmazott pénznemekkel, szokásos nagyságrendjükkel.

Jogi személy ügyfelek esetén meg kell ismerni az ügyfél tulajdonosi szerkezetét, a tényleges tulajdonosokig bezáróan, akik kizárólag természetes személyek lehetnek, a döntésre jogosult ügyvezetőket, valamint azokat a személyeket, akik szabályos, a szolgáltatóval megállapodott módon, meghatalmazás alapján az ügyfél nevében a szolgáltatónál eljárhatnak.

Igényelni kell, hogy a várható, vagy megtörtént belső változásokról az ügyfél megfelelő időben és módon tájékoztassa a szolgáltatót.

Kiemelt figyelmet kell fordítani azokra a közismert, közéleti szerepet játszó ügyfelekre, akik pénzügyi magatartásának esetleges rendellenességei a pénzügyi szolgáltató hírnevét is

1. számú melléklet

károsíthatják. Ezen ügyfelekkel való kapcsolat létesítéséért felső szintű vezető legyen a felelős.

Ügyvédi, közjegyzői letét esetén a pénzügyi szervezetek folyamatosan nyilatkoztassák a letétet elhelyező ügyfelet a tényleges tulajdonosról.

2.7. Ügyfélprofil

Az ügyfél átvilágítása, gondos megismerése, üzleti, pénzügyi, fizetési szokásainak rendszerezése, kapcsolatainak, pénzforgalmának megfelelő nyilvántartása alapján a szolgáltató ügyfélprofilot alkot. A Pmt. értelmében a szolgáltató rögzíti az üzleti kapcsolatra és az ügyleti megbízásra vonatkozó adatokat és folyamatosan figyelemmel kíséri, monitorozza az ügyleti kapcsolatot. Az ügyfélprofil kialakítása érdekében a szolgáltatók állítsanak össze egy standard kérdőívet, vagy alkalmazzanak megfelelő paraméterezettsgű kiértékelő rendszert, ennek alapul vételével készítsék el az ügyfélprofilot, és azt rendszeresen vizsgálják felül.

A profil biztosíthatja, hogy az ügyfél ügyletei, kapcsolatai minden időben átláthatók és értelmezhetőek legyenek. A kialakított ügyfélprofil alapján értékelhetővé illetve értelmezhetővé válhatnak a szokatlan események, a szokatlanság. Így gyorsan és biztonsággal megállapítható, ha zavar, rendellenesség keletkezett az ügyfél szokásaiban, forgalmában.

2.8. Nyilatkozat a tényleges tulajdonosról

A tényleges tulajdonossal összefüggő szabályok megkövetelik, hogy a szolgáltatónak az ügyfélen kívül ismernie kell a tényleges tulajdonost (beneficial owner), aki a jogi személynek vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetnek minősülő ügyfél végső tulajdonosa, vagy azt végső soron irányítja, és/vagy azt a természetes személyt, akinek megbízásából valamely ügyletet végrehajtanak, illetőleg annak kedvezményezettje. A tényleges tulajdonos csak természetes személy lehet.

A nemzetközi gyakorlat és szabályozás a vagyionkezelő társaságokra is kiterjed, ezért javasolt, hogy a szolgáltatók törekedjenek ezen jogi személyek megismerésére is.

Annak érdekében, hogy a szolgáltató mindenkor tisztában legyen azzal, hogy az általa végrehajtott művelet kinek az érdekében, kinek a megbízásából történik, a szolgáltató az ügyfél-átvilágítás során köteles ügyfelét írásban nyilatkoztatni arra vonatkozóan, hogy az ügyleti megbízást saját, vagy más nevében teljesíti-e. Az eljáró személyt a törvény kötelezi a nyilatkozat megtételére. Ilyen nyilatkozatot mindig az eljáró természetes személynek kell tennie, arról, hogy saját eszközeivel végzi-e a tranzakciókat, ügyleteket vagy egy másik természetes vagy jogi személy érdekében jár el.

Amennyiben az ügyfél a szolgáltató részére tett írásbeli nyilatkozata arra vonatkozik, hogy nem a saját nevében, hanem a tényleges tulajdonos nevében, illetőleg érdekében jár el, akkor az írásbeli nyilatkozatának a tényleges tulajdonos Pmt-ben meghatározott adatait tartalmaznia kell. Ha a tényleges tulajdonosra vonatkozó nyilatkozat hitelessége kérdéses, azt ellenőrizni kell.

Tekintettel arra, hogy a jogi személy ügyfelet úgy kell vizsgálni, hogy a szolgáltató meggyőződhessen a cégbejegyzés és más közhiteles nyilvántartásba vétel meglétéről, a tulajdonosi struktúráról, képes legyen ellenőrizni a valódi tulajdonost, így amennyiben ezek a

1. számú melléklet

bemutatott dokumentumokból nem állapíthatók meg, akkor a szolgáltató a jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet tényleges tulajdonosának adatait tartalmazó további dokumentumokat kérhet.

Ha a tulajdonos meghatalmazott vagy más a nevében eljáró személy (nominee) által képviselteti magát, akkor is a szolgáltatónál legalább egy személynek ismernie kell a tényleges tulajdonost. A közjegyzők vagy ügyvédek által vezetett közös számlák tényleges tulajdonosainak azonosítására vonatkozó kötelezettségek magukban foglalják, hogy az eljáró közjegyzők és ügyvédek maguk meggyőződjenek az általuk vezetett közös számlák tényleges tulajdonosainak személyazonosságáról.

A tényleges tulajdonos személyét, ha az nem a szolgáltató ügyfele, az eljáró megbízott, vagy az ügyfél nevezze meg olyan azonosító adatokkal, amelyek alapján a tényleges tulajdonos mással össze nem téveszthetően meghatározható. A pontosság az ügyfél, a tényleges tulajdonos érdeke is, mert téves azonosítás esetén, ha összetévesztik a megnevezettet más olyan személlyel, aki valamilyen oknál fogva szerepel olyan listán, amelynek alapján bejelentési kötelezettség áll fenn, viselnie kell a kellemetlenségeket.

2.9. Kiemelt közszereplő (Politically Exposed Person-PEP)

A kiemelt közszereplő olyan külföldi személy, aki fontos közfeladatot lát vagy látott el, továbbá az ilyen személy közvetlen hozzátartozói, vagy akikkel közismerten közeli kapcsolatban áll. A Pmt. és az FATF kizárólag a külföldi, azaz egy másik tagállamban vagy harmadik országban lakóhellyel rendelkező, a saját országának joga szerint annak minősülő személyeket tekinti kiemelt közszereplőnek.

A Pmt. a fokozott ügyfél-átvilágítás körébe sorolja a kiemelt közszereplőket. Ennek értelmében a külföldi lakóhellyel rendelkező ügyfél köteles minden esetben a szolgáltató részére írásbeli nyilatkozatot tenni arra vonatkozóan, hogy saját országának joga szerint kiemelt közszereplőnek minősül-e és ha igen, akkor milyen minőségben. Ha nyilatkozat hitelessége kétséges, azt ellenőrizni kell.

A belföldi közszereplők esetén nem kötelező fokozott átvilágítási intézkedéseket alkalmazni. Ezen ügyfelek átvilágítását a szolgáltató a körültekintető ügyfélkezelés elve alapján az általános szabályok szerint végzi el.

A kiemelt közszereplőkkel kapcsolatos szabályok nem csak a pénzmosás elleni küzdelem miatt jelentek meg, hanem a korrupció visszaszorítását is célozzák. Kiemelt figyelmet szükséges fordítani ezen ügyfelek pénzügyi magatartására, szokásaira azért is, mivel a kiemelt közszereplőkkel összefüggő esetleges rendellenességek a szolgáltató hírnevét fokozott mértékben károsíthatják.

A kiemelt közszereplőkkel kapcsolatos kockázatok csökkenthetők azzal, ha a szolgáltató kialakítja az átvilágításukra vonatkozó belső politikát, eljárásrendet, valamint külön monitorozza a számláikat, ügyleteiket, továbbá ha olyan - jogszabályok által megengedett - nyilvántartást, listát rendszeresít, amely alapján képes beazonosítani a kiemelt közszereplőket, és átvilágításukat egyszerűbben és hatékonyabban tudja elvégezni.

2.10. Levelező banki szolgáltatás

A levelező banki szolgáltatás egy bank által (a "levelező bank") egy másik banknak (a "levelezett bank") nyújtott banki szolgáltatás.

1. számú melléklet

A bankok által világszerte használt levelezőbanki számlák lehetővé teszik, hogy a bankok olyan ügyleteket kössenek és olyan szolgáltatásokat nyújtsanak, amelyeket a bankok közvetlenül nem nyújtanak ügyfeleiknek.¹

Különös figyelmet érdemelnek azok a levelezőbanki számlák, melyek szolgáltatások nyújtását teszik lehetővé olyan országokban, melyekben a levelezett bankok fizikailag nincsenek jelen. A pénzügyi intézmények alkalmazzanak körültekintő ügyfélkezelést az ilyen számlák esetében, így csökkentik annak a kockázatát, hogy olyan pénzt továbbítsanak, ami illegális tevékenységhez kötődik.

A Pmt. és a nemzetközi sztenderdek alapján a pénzügyi szolgáltató levelezőbanki szolgáltatás keretében adott megbízást kizárólag olyan harmadik országban székhellyel rendelkező szolgáltatótól fogad el, amely ország belső eljárásai megfelelnek az FATF 40+9 Ajánlásának, továbbá az érintett szolgáltató a levelezőbanki kapcsolat létesítését megelőzően az ügyfél-átvilágítási intézkedéseket elvégezte, és feltáró elemzést készített a pénzmosás és terrorizmus finanszírozása ellen alkalmazott eszközrendszerrel. Emellett a szolgáltató meggyőződött arról, hogy a harmadik országban székhellyel rendelkező szolgáltató elvégezte a levelező számlához közvetlen hozzáféréssel rendelkező ügyfél személyazonosságának igazoló ellenőrzését, valamint ezen üzleti kapcsolatot folyamatosan figyelemmel kíséri, illetve kérésre közölni tudja a vonatkozó ügyfél-átvilágítási adatokat. A pénzügyi szolgáltatónak meg kell tagadnia az olyan levelezett bankokkal való levelező banki kapcsolat felvételét, vagy folytatását, amelyek olyan országban vannak bejegyezve, ahol fizikailag nincsenek jelen és nem tagjai szabályozott (azaz felügyelet alatt álló) pénzügyi csoportnak (ún. "shell bank").

A pénzügyi szolgáltatónak ennek megfelelően olyan információkat kell gyűjteniük levelezett bankjaikról, melynek segítségével megérthetik a levelezett bank üzleteinek természetét, megismerhetik a levelezett bank menedzsmentjét, jelentősebb üzleti tevékenységeit, a pénzmosást és a terrorizmus finanszírozását felderítő és megelőző tevékenységét.

A pénzügyi szolgáltatónak meg kell állapítania, hogy levelezett bankjaik rendelkeznek-e a "kellő körültekintés" szabályaival és az ennek megfelelő módon kezelik-e azokat a pénzügyi műveleteket, amelyek levelező banki számlákon keresztül bonyolódnak. Különösen ébernek kell lennie azzal a kockázattal kapcsolatban, hogy a levelezőbanki számlákat harmadik fél közvetlenül arra használhatja, hogy saját ügyleteit közvetlenül bonyolítsa rajtuk keresztül (az ügyfelek által közvetlenül az intézmény neve alatt használt ún. payable-through számlák).

2.11. Bejelentés a pénzáttalásokat kísérő hiányos megbízási adatokkal összefüggően

A terrorizmus finanszírozása elleni fellépés érdekében az FATF VII. speciális ajánlásában fogalmazza meg a pénzáttalásokat kísérő megbízási adatok továbbításával kapcsolatos elvárásait.

Ennek alapul vételével, a közösségi fellépés érdekében az Európai Unió megalkotta a tagországaiban közvetlenül hatályos, a pénzáttalásokat kísérő megbízási adatokról szóló 1781/2006/EK Rendeletet, amely előírja, hogy a fizetési szolgáltató a pénzáttalás során köteles rögzíteni és az áttalással együtt továbbítani a megbízási adatokat. A megbízási adatok teljes köre a megbízó nevéből, címéből és számlaszámából áll. A megbízó címét a születési helye és ideje, a bankszámlaszámot pedig a nemzeti azonosító száma helyettesítheti.

¹ A levelezőbanki kapcsolattal összefüggő kötelezettségek a hitelintézetekre vonatkoznak.

1. számú melléklet

Amennyiben a küldő és a fogadó pénzügyintézet egyaránt a Közösségen belül található, elegendő a megbízó számlaszáma, vagy egy olyan egyedi azonosító, amely lehetővé teszi az ügylet megbízóig való visszavezetését. A Rendelet által meghatározott egy adat valójában legalább kettő, hiszen az átutalás tartalmazza mind a számlaszámot illetve egyedi azonosítót, mind a feladó nevét.

Amennyiben az átutalás kezdeményezőjéről szóló legalább három adat helyett hiányos adatokkal, vagy adatok nélkül érkezik az átutalás, akkor a Rendelet kimondja, hogy az ilyen küldeményt vagy vissza kell utasítani, vagy kérni kell a hiányzó adatok pótlólagos elküldését. Ha az adathiányos problémák rendszeresnek mutatkoznak, meg kell fontolni a levelező banki kapcsolatok megszakítását a hibázó hitelintézettel.

A Rendelet kifejezetten nem írja elő a hiányos adatokkal érkező átutalási megbízás jóváírásának tilalmát, így a felmerülő pótlólagos adatkérés sem jelenti azt, hogy a pótlólagos adatok beérkezéséig az átutalt összegek jóváírását fel kellene függeszteni.

2.12. Más szolgáltató által elvégzett ügyfél-átvilágítási intézkedések

A szolgáltató elfogadhatja a Magyar Köztársaság területén, illetve az Európai Unió más tagállamában, valamint a törvényben meghatározott vagy azokkal egyenértékű ügyfél-átvilágítási és nyilvántartási követelményeket alkalmazó harmadik országban tevékenységet folytató, a Pmt. 1.§ (1) bekezdés a)-e) és l) pontjában meghatározott pénzügyi szolgáltatók - kivéve a készpénzátutalás és pénzváltási tevékenységet folytató szolgáltatók - által elvégzett ügyfél-átvilágítás eredményeit.

Amennyiben az ügyfél-átvilágítást olyan szolgáltató végezte el, amely tevékenységét harmadik országban folytatja, akkor ezen szolgáltatónak kötelező szakmai nyilvántartásban kell szerepelni és a törvényben megállapított vagy azokkal egyenértékű ügyfél-átvilágítási és nyilvántartási követelményeket alkalmaz, és felügyeletére is a Pmt-ben megállapított vagy azokkal egyenértékű követelmények szerint kerül sor, vagy székhelye olyan harmadik országban van, amely az e törvényben meghatározottakkal egyenértékű követelményeket ír elő.

A más szolgáltató által elvégzett ügyfél-átvilágítás eredményének elfogadására az ügyfél hozzájárulása alapján kerülhet sor, mivel a szolgáltató az ügyfél-átvilágítás elvégzése érdekében igényelt adatot az érintett ügyfél hozzájárulása esetén jogosult más szolgáltató rendelkezésére bocsátani.

2.13. A nem teljes körűen azonosított ügyfelekkel kapcsolatos eljárás

A törvényben előírt időponttól, 2009. január 01. napjától kezdve a szolgáltató nem fogadhat el ügyleti megbízást azon régi ügyfelektől, akik a szolgáltatónál ügyfél-átvilágítás céljából személyesen, vagy képviselő útján nem jelentek meg és a 2007. december 15. óta érvényes Pmt. szerinti átvilágítási adatok és a tényleges tulajdonosra vonatkozó nyilatkozatok nem állnak teljes körűen rendelkezésre. Az ügyfél-átvilágítási intézkedéseket el lehet végezni a más szolgáltató által történő átvilágítási eredmények elfogadásával is, nem csak az ügyfél személyes, vagy képviselő útján történő megjelenésével.

1. számú melléklet

A tranzakció megtagadása nem csak az önálló eseti megbízásokra vonatkozik, hanem a tartós jogviszonyon belüli üzleti megbízásokra is. 2009. január 01. napját követően nem létesíthető és nem tartható fenn üzleti kapcsolat a nem teljes körűen átvilágított ügyfelek esetén.

A szolgáltató vizsgálja felül meglévő ügyfélkörét, és ha olyan ügyfelet talál, akinek az átvilágítása nem teljes körű a Pmt. alapján, vagy nem megfelelő a nyilatkozata a tényleges tulajdonosról, azt írásban, vagy - ha ez nem lehetséges -, más módon keresse meg, annak érdekében, hogy át lehessen világítani és 2009. január 1.-jét követően üzleti megbízásának teljesítését ne kelljen megtagadni.

A személyes kapcsolatfelvétel legmegfelelőbb helye a szolgáltató hivatalos helyisége, kivételes, a belső szabályzatban rögzített esetben azonban - ugyancsak a szabályzatban rögzített szigorú feltételek (pl. két azonosító alkalmazott) mellett - lehetővé lehet tenni az ennek felkeresésére önhibájukon kívül képtelen személyek pl. kórházban, nyugdíjsházban való átvilágítását. A külföldi ügyfelek esetén segítséget nyújt a más szolgáltató által elvégzett ügyfél-átvilágítás eredményének átvétele.

2.14. Szűrőrendszer

A szolgáltató Pmt. alapján köteles a pénzmosást és a terrorizmus finanszírozását lehetővé tevő, illetőleg megvalósító üzleti kapcsolatok, üzleti megbízások megakadályozása érdekében az ügyfelek átvilágítását, a bejelentés teljesítését és a nyilvántartás vezetését elősegítő belső ellenőrző és információs rendszert működtetni.

A belső ellenőrző és információs rendszerre vonatkozó törvényi kötelezettségtől el kell határolni a szolgáltató monitoring tevékenységét, mely kötelezettség értelmében a szolgáltató az üzleti kapcsolatot folyamatosan figyelemmel kíséri - ideértve az üzleti kapcsolat fennállása folyamán teljesített üzleti megbízások elemzését is, annak megállapítása érdekében, hogy az adott üzleti megbízás összhangban áll-e a szolgáltatónak az ügyfélről a jogszabályok alapján rendelkezésére álló adataival.

A szolgáltató a monitoringra vonatkozó törvényi kötelezettsége maradéktalan teljesítése érdekében automatikus szűrőrendszert működtet a meglévő számítástechnikai háttérben, amelyik szűri a számlavezető rendszerekből a szokatlan tranzakciókat és azokat elemzésre továbbítja a kijelölt személyeknek. Az ellenőrző és információs rendszer (szűrő rendszer) kisebb méretű, illetve speciális tevékenységű szervezeteknél manuális módszerrel is működhet.

Fontos, hogy a szűrőrendszer megfelelően paraméterezhető és utólagosan fejleszthető legyen, hogy az új elkövetési módoknál ne kelljen költséges programmódosítást kérni, ami sokkal lassabban és rugalmatlanabban hajtható végre, mintha maga a kijelölt személy is új paramétereket vihetne fel a rendszerbe. A szűrés lehetőleg terjedjen ki az összes tranzakcióra és legyen képes az ismertté vált pénzmosási és terrorizmus finanszírozási technikák, tranzakciók felismerésére.

A szolgáltatók fordítsanak különleges figyelmet az új, vagy kialakuló technológiákból esetleg fakadó pénzmosási és terrorizmus finanszírozási kockázatokra és tegyék meg az esetleg szükséges intézkedéseket a pénzügyi szervezetrendszeren keresztül történő felhasználásuk megelőzése érdekében.

2.15. A bejelentés belső eljárásrendje

A szolgáltató köteles kialakítani saját szabályzatában a bejelentések belső eljárásrendjét, amelyben meg kell határozni, hogy a bejelentést milyen módon és útvonalon kell eljuttatni a pénzügyi információs egységként működő hatóság felé, annak másolatát és a kapcsolódó dokumentumokat, milyen módon és hol őrzi. Erre azért van szükség, hogy az alkalmazottak képesek legyenek a pénzmosásra, vagy terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény, vagy körülmény felmerülése eset észlelésekor megfelelően reagálni.

A szolgáltató észleli a szokatlanságot, a pénzmosásra, vagy terrorizmus finanszírozására utaló adatot, tény, vagy körülményt, de nem járhat el nyomozóhatóságként. A szolgáltató helyesen akkor jár el, ha megvizsgálja a pénzmosásra, vagy terrorizmus finanszírozására utaló adatot, tény, vagy körülményt, indokát és a vizsgálat során felmerült reális „gyanúokok” alapján tesz bejelentést. A szokatlanság nyomán tett bejelentés alapján a pénzügyi információs egységként működő hatóság kötelessége igazolni, vagy elvetni a pénzmosás vagy a terrorizmus finanszírozásának büntetőjogi gyanúját. A bejelentő az érintett ügylettel kapcsolatban törekedjen a lehető legteljesebb adatkör megküldésére.

A kijelölt személy útján kövessék figyelemmel a bejelentés sorsát és igényeljék a kellő időben történő visszajelzést. A nem megalapozottnak minősített bejelentés nem jelenti azt, hogy a következő gyanú felmerülése esetén nem kell a személyről ismét jelentést tenni.

Mind a súlyos gazdasági bűncselekmények, mind a pénzmosási bűncselekmények elkövetéséhez egyre gyakrabban használják azokat a gazdasági társaságokat, amelyek képviselői kizárólag a számla megnyitásakor jelennek meg a pénzügyi szervezetnél és ezt követően csak elektronikus tranzakciókat végeznek, valamint elérhetőségük a cégek külföldi (off-shore) székhelye és egy mobil telefonszám. Az ilyen ügyfelek tevékenységére a pénzügyi szervezetnek fokozottan érdemes figyelnie.

Pénzmosásra, vagy terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény, vagy körülmény felmerülése esetén a pénzügyi szolgáltató szervezet vezetője, illetve alkalmazottja az ügyfél átvilágítását értékhatárra tekintet nélkül elvégzi, ha az korábban nem történt meg, és a pénzmosásra, vagy terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény, körülmény felmerüléséről haladéktalanul bejelentést tesz.

2008. december 15. napjától a bejelentést kizárólag védelemmel ellátott elektronikus üzenet formájában lehet továbbítani a pénzügyi információs egységként működő hatóság részére. Ennek értelmében 2008. december 15. napjától a törvény hatálya alá tartozó minden szolgáltatónak valamilyen elektronikus rendszerrel kell rendelkeznie.

A törvényben megjelölt határidőig a bejelentést célszerű tértivevényes úton, sürgős esetben telefaxon elküldeni, de faxos küldési mód esetén ajánlatos a bejelentést papíron is megerősíteni, de ebben az esetben jelezni kell, hogy már faxon megtett bejelentés megerősítéséről van szó.

2.16. Felfüggesztés

A Pmt. szerint a szolgáltató felfüggeszti az ügyleti megbízás teljesítését, ha az ügyleti megbízással kapcsolatban pénzmosásra vagy a terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény vagy körülmény merül fel, és a pénzmosásra vagy a terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény vagy körülmény ellenőrzéséhez a pénzügyi információs egységként működő hatóság azonnali intézkedését látja szükségesnek. A szolgáltató ebben az esetben haladéktalanul köteles bejelentést tenni a pénzügyi információs egységként működő hatóságnak, annak érdekében, hogy az a bejelentés megalapozottságát ellenőrizhesse.

Mind a felfüggesztés, mind a nem teljes körűen azonosított ügyfelek ügyleteinek megtagadása ügyleti megbízásra vonatkozik, mely ügyleti megbízás értelmezhető egyrészt a tartós jogviszonyon, azaz üzleti kapcsolaton belül másrészt attól függetlenül, alkalmi ügyletként is.

2.17. Az alkalmazott feladatai

Pénzmosásra vagy terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény, vagy körülmény felmerülése esetén az alkalmazott haladéktalanul köteles elkészíteni a bejelentési adatlapot és azt a szolgáltató a pénzmosás és terrorizmus finanszírozása elleni belső szabályzatában meghatározott módon köteles továbbítani a kijelölt személynek.

Amennyiben a bejelentéskor a szükségesnek ítélt gyors tájékoztatás érdekében az ügyféllel, vagy ügylettel kapcsolatos adatkör nem teljes körűen került megküldésre, akkor indokolt az adatszolgáltatást a lehető legrövidebb időn belül teljesíteni, különös figyelemmel a pénzügyi információs egységként működő hatóság ezzel kapcsolatos kérdéseire. A bejelentés alátámasztására átadott dokumentumokhoz, ha azok adatainak értelmezése ezt megkívánja, magyarázatot szükséges fűzni. Eljárása során az alkalmazott konzultálhat a kijelölt személlyel. Az alkalmazott mentesül a titoktartási kötelezettsége alól a törvény által előírt bejelentés kapcsán, és ha jóhiszeműen teszi meg bejelentését, akkor az utóbb megalapozatlannak bizonyult bejelentés miatt őt semmilyen szankció sem érheti. Mivel a bejelentésen nem szabad megjelölni a bejelentést tevő alkalmazott nevét, így a pénzügyi információs egységként működő hatóság nem juthat közvetlenül a bejelentő személyéhez, vele csak a kijelölt személyen keresztül tartja a kapcsolatot, az alkalmazott névtelenül teheti meg bejelentését.

Megalapozhatja a pénzmosás gyanúját:

- a szokatlanság, ha az ügyfél addig tanúsított pénzügyi magatartásában olyan váratlan változás következik be, mely nem magyarázható üzleti, pénzügyi okokkal;
- a szokatlanság, ha az ügyfél ismert üzleti, pénzügyi kapcsolatrendszerében váratlanul, az ügyfél rendszeres gyakorlatától eltérő új személy, üzleti és földrajzi terület jelenik meg;
- a szokatlanság, ha az ügylet egyedisége, az alkalmazott fizetési mód szokatlansága miatt nem illeszhető az ügyfél által alkalmazott gyakorlatba;
- a szokatlanság, ha az ügyletre szánt összeg szokásosnak tűnik ugyan, de azt az elfogadottaktól eltérő, kevésbé hihető célra szánják;
- ha mesterkéltnek tűnik az ügylet magyarázata;

1. számú melléklet

- ha a körülmények alapján fennáll a valószínűsége, hogy a szóban forgó összeg bűncselekményből származik.
- az off-shore pénzügyi szervezetekkel kapcsolatos műveletek,
- a szokásostól eltérő hitelműveletek, határon átnyúló szokatlan pénzmozgások,
- nyilvánvaló gazdasági cél nélküli ingatlan és egyéb befektetések,
- a bejelentett gazdasági tevékenységhez, üzleti kapcsolatokhoz képest megjelenő eltérések, a pénzforgalom nagyságának, útvonalának és az ügyfélkapcsolatoknak az anomáliái;
- az ügyfél szándékosan hiányos információszolgáltatása, fontos adatok elhallgatása, szándékos pontatlanságok a megbízással kapcsolatban.

A 2. számú melléklet egységes szerkezetbe foglalva tartalmazza valamennyi a Pmt. hatálya alá tartozó szolgáltató működési körét érintő, eddig a szakmai látókörbe került szokatlan tranzakciók tipológiáját, mely alapja lehet a pénzmosás vagy terrorizmus finanszírozására utaló adatnak, ténynek, vagy körülménynek, azaz a bejelentésnek.

2.18. A vezető feladatai

Amennyiben a belső szabályzat a közvetlen vezető tájékoztatását is előírja, akkor az alkalmazott vezetőjének célszerű leellenőrizni, hogy a bejelentéshez nem állnak-e rendelkezésre további adatok. Amennyiben a vezető további adatok csatolását tartja indokoltnak, azokat pótlólag kell a bejelentéshez megküldeni.

2.19. A kijelölt személy feladatai

A kijelölt személy, ha az intézménynél nincs az előírások betartásáért felelős külön vezető, legyen a pénzügyi szervezet vezető beosztású alkalmazottja, akinek úgy kell meghatároznia a munkaidejét, hogy munkaidő alatt ő, vagy helyettese folyamatosan rendelkezésére álljon az alkalmazottaknak konzultáció és bejelentés céljából. A pénzügyi szervezet köteles legkésőbb a működési engedély kézhezvételekor bejelentkezni a pénzügyi információs egységként működő hatósághoz, azaz tájékoztatni a pénzügyi információs egységként működő hatóságot a kijelölt személy nevével, beosztásáról és telefonszámáról. A pénzügyi információs egységként működő hatóság válaszában tünteti fel saját ügyintézőjét, illetve elérhetőségét. Változás esetén a pénzügyi szervezet legkésőbb öt napon belül köteles a pénzügyi információs egységként működő hatóságot az új kijelölt személy adatairól tájékoztatni. A szabályzatban is meg kell nevezni a kijelölt személyt, illetve ahol lehetséges, annak helyettesét és meg kell adni közvetlen elérhetőségüket, hogy az alkalmazottak képesek legyenek megtenni a bejelentést. A kijelölt személynek is célszerű ellenőriznie a bejelentést formai és tartalmi szempontból. A kijelölt személy felelős az alkalmazottak legalább évente egyszeri oktatásáért, vagy annak megszervezéséért.

2.20. A compliance szervezet és a belső ellenőrzés

Nagyobb szolgáltatók (kiemelten: hitelintézetek, biztosítók) a Felügyeleti Tanács által kiadott belső védelmi vonalak kialakításáról és működtetéséről szóló 11/2006. Ajánlásra tekintettel elkülönült compliance funkciót hoznak létre. A Bszt. 21. §-a kötelezően írja elő compliance officer alkalmazását a befektetési vállalkozások számára. A megfeleléségi területhez tartozik különösen a pénzmosás és terrorizmus finanszírozása megelőzése és megakadályozása, a KYC (Know Your Customer) és CDD (Customer Due Diligence) eljárások kidolgozása és működtetése.

A szolgáltató belső ellenőrzése által végzett vizsgálatoknak ki kell terjednie különösen:

- a természetes személy ügyfelek, a cégek képviselői, a meghatalmazottak és rendelkezésre jogosultak átvilágítására,
- a tényleges tulajdonosról szóló nyilatkozat felvételére, átvilágítására, a bejelentések teljességének és megfelelő részletességének vizsgálatára,
- a bejelentési kötelezettségének teljesítésére,
- a pénzmosás és terrorizmus finanszírozása elleni elektronikus szűrőrendszer működésének vizsgálatára,
- a pénzmosás és terrorizmus finanszírozása elleni tevékenységgel összefüggő oktatás és az arról szóló vizsga ellenőrzésére, a szolgáltató ügynökeinek a Pmt. szabályainak való megfelelés szempontjából történő ellenőrzésére.

A compliance szervezet legalább évente beszámol tevékenységéről a szolgáltató felügyelő bizottságának és a vezetésnek.

Sem a compliance officer, sem a kijelölt személy nem tartozhat a belső ellenőrzéshez, mert a belső ellenőr függetlenségét sérti, ha a belső ellenőri teendőkön kívül más teendőt is ellát, így ez nem összeegyeztethető a prudens működéssel, hiszen két ellenőrzési funkció egy kézben összpontosulna.

Amennyiben a szolgáltatónak még nincs elkülönült compliance funkciója a belső ellenőrzés elláthatja a pénzmosás és terrorizmus finanszírozás elleni szabályzat, az ügyfél átvilágítás és a bejelentések eljárásrendje betartásának rendszeres, legalább évenkénti ellenőrzését.

2.21. Az Európai Unió által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról

Az Európai Unió által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról, valamint ehhez kapcsolódóan egyes törvények módosításáról szóló 2007. évi CLXXX. törvény értelmében a szolgáltató haladéktalanul bejelentést tesz a pénzügyi információs egységként működő hatóságnak minden olyan adatról, tényről, körülményről, amely arra utal, hogy a pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedés alanya a Magyar Köztársaság területén a pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedés hatálya alá eső pénzeszközzel vagy gazdasági erőforrással rendelkezik.

E törvény végrehajtása során célszerű, hogy a szolgáltató alkalmazza a bejelentési kötelezettségre, a felfedés tilalmára, a szűrőrendszerre, a nyilvántartásra, az iratmegőrzési kötelezettségre vonatkozó Pmt-beli szabályokat, a képzésekbe, továbbképzésekbe az e törvénnyel kapcsolatos ismereteket beépíti.

Az Európai Unió korlátozó intézkedésekkel kapcsolatos listákon szereplő személyek és szervezetek esetén alkalmazandó eljárást el kell határolni az ENSZ, illetve az USA által készített listákon szereplő személyek és szervezetek esetén végrehajtott intézkedéstől.

Az uniós listák, melyek magukban foglalják a terrorizmus finanszírozás elleni küzdelem tárgyában született közvetlenül alkalmazandó tanácsi rendeletek (881/2002/EK és a 2580/2001/EK tanácsi rendeletek) mellékletei által meghatározott listákat is, az azokon szereplő személyek és szervezetek esetében a pénzügyi szolgáltató a 2007. évi CLXXX. törvény rendelkezéseit alkalmazza.

Amennyiben a pénzügyi szolgáltató a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemmel kapcsolatban további listákat, ideértve az egyéb uniós listákat is szűri, akkor e listákon szereplő személyek és szervezetek esetén a Pmt. 23.§ (1) bekezdés alapján, azaz terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény, körülmény miatt tesz bejelentést feltéve, hogy nincs adategyezés az Európai Unió által elrendelt, a terrorizmus finanszírozás elleni küzdelem tárgyában született közvetlenül alkalmazandó tanácsi rendeletek mellékletei által meghatározott listákon szereplő személyekkel, szervezetekkel.

2.22. Felfedés tilalma

A Pmt. és a nemzetközi sztenderdek alapján a szolgáltató az általa tett bejelentésről és az adatszolgáltatás megkeresés alapján való teljesítéséről, annak tartalmáról, az ügyleti megbízás teljesítésének a felfüggesztéséről, a bejelentő személyéről, valamint arról, hogy az ügyféllel szemben indult-e büntetőeljárás az ügyfélnek, illetve harmadik személynek, szervezetnek tájékoztatást nem adhat.

A szolgáltató biztosítja, hogy a bejelentés megtörténte, annak tartalma és a bejelentő személye titokban maradjon. Mind a hazai, mind a nemzetközi szabályozás a bejelentést olyan bizalmas információként kezeli, melyet a banktitok körbe tartozó adatoknál is szigorúbb védelem illet meg. A jogalkotó igen szűken - a törvényben taxatív - sorolja fel azokat az eseteket, amikor kivétel tehető a felfedés tilalma alól.

A felfedés tilalma nem terjed ki a felügyeletet ellátó szervekre, valamint a büntetőeljárást lefolytató nyomozó hatóságokra, ha a jogszabályban meghatározott feladatuk ellátása érdekében kérnek információt.

A tilalom nem vonatkozik az ágazati törvények által meghatározott összevont alapú felügyelet vagy pénzügyi konglomerátum esetében a kiegészítő felügyelet tekintetében megvalósuló adattovábbításra, a tagállamok vagy olyan harmadik ország vállalkozásai közötti információ felfedésére, ahol e vállalkozásokra e törvényben meghatározottakkal egyenértékű követelményeket alkalmaznak, és e követelmények betartása tekintetében felügyelet alatt állnak.

A pénzügyi szolgáltatási, kiegészítő pénzügyi szolgáltatási tevékenységet, befektetési szolgáltatási tevékenységet folytató, befektetési szolgáltatási tevékenységet kiegészítő szolgáltatást nyújtó, biztosítási, biztosításközvetítői és foglalkoztatói nyugdíj-szolgáltatási tevékenységet folytató, árutőzsdei szolgáltatási tevékenységet folytató, postai pénzforgalmi közvetítői tevékenységet, postai készpénzátutalást, belföldi és nemzetközi postautalvány-felvételt és kézbesítést folytató, önkéntes kölcsönös biztosító-pénztári tevékenységet végző szolgáltató esetén a tilalom nem vonatkozik az információ felfedésére az érintett két vagy több szolgáltató között, feltéve, hogy

- az információk ugyanazon ügyfélre és ugyanazon ügyletre vonatkoznak,
- a két vagy több érintett pénzügyi szolgáltató közül legalább az egyik a Pmt. hatálya alá tartozó tevékenységet folytatja és a többi szolgáltató más tagállamban vagy olyan harmadik országban honos, ahol e törvényben meghatározottakkal egyenértékű követelmények alkalmazandók
- az érintett szolgáltatók a Pmt. 1. § (1) bekezdés egyes pontjaiban meghatározott ugyanazon tevékenységet folytatják

- a szakmai titoktartás és a személyes adatok védelme tekintetében a hazai követelményekkel egyenértékű követelmények irányadóak a szolgáltatókra.

2.23. Oktatás

A szolgáltató annak érdekében, hogy a Pmt. 1.§ (1) bekezdésében meghatározott tevékenység ellátásában részt vevő alkalmazottai a pénzmosásra és a terrorizmus finanszírozására vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket megismerjék, a pénzmosást vagy a terrorizmus finanszírozását lehetővé tevő, illetőleg megvalósító üzleti kapcsolatot, ügyleti megbízást felismerjék, a pénzmosásra vagy a terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény, körülmény felmerülése esetén e törvénynek megfelelően tudjanak eljárni, gondoskodik a belépő alkalmazottak képzéséről, az alkalmazottak rendszeres, évente legalább egy alkalommal megszervezett továbbképzéséről, annak regisztrálásáról, dokumentálásáról és a megszerzett ismeretek ellenőrzéséről.

Az oktatás tematikájának a pénzmosási szabályzaton kívül célszerű tartalmaznia a pénzmosásról szóló jogszabályok, a Pmt. és a Btk. pénzmosásra és terrorizmus finanszírozására vonatkozó előírásait, valamint a pénzmosással kapcsolatos nemzetközi anyagokat.

A Felügyelet ajánlja, hogy a szolgáltató az oktatást vizsgálva ellenőrizze, és a vizsgaeredményeket megőrizni, a tapasztalatok alapján az oktatás tematikáját módosítani. Az oktatás és a vizsga megtörténtét dokumentálni kell. Célszerű, hogy a kijelölt személy alakítsa ki a képzés és továbbképzés szabályait.

A pénzmosással szembeni fellépés hazai és nemzetközi jogszabályi háttere:

- 1.) A 2001. évi LXXXIII törvény a terrorizmus elleni küzdelemről, a pénzmosás megakadályozásáról szóló rendelkezések szigorításáról, valamint egyes korlátozó intézkedések elrendeléséről,
- 2.) A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény,
- 3.) A pénzmosás megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2007. évi CXXXVI. törvény.
- 4.) A hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény,
- 5.) A tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény
- 6.) Biztosítóintézetekről és a biztosítási tevékenységről szóló 2003. évi LX. Törvény
- 7.) A befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény
- 8.) Az önkéntes kölcsönös biztosító pénztárakról szóló 1993. évi XCVI. törvény
- 9.) A pénzforgalmi szolgáltatásokról és az elektronikus fizetési eszközökről szóló 227/2006. (XI.20.) Kormányrendelet,
- 10.) A pénzforgalom lebonyolításáról szóló 21/2006. (XI.24.) MNB rendelet,
- 11.) Az Alkotmánybíróság 1998. évi 24. sz. határozata,
- 12.) Az 1988. évi Bécsi Egyezmény a kábítószeres és pszichotrop anyagok tiltott forgalmazásáról, kihirdetve az 1998. évi L. törvénnyel (5. cikkely)
- 13.) Az 1990. novemberi Strasbourgi Egyezmény kihirdetéséről szóló 2000. évi CI. törvény (A pénzmosásról, a bűncselekményből származó dolgok felkutatásáról, lefoglalásáról és elkobzásáról),
- 14.) A 91/308. sz EU Direktíva a pénzmosás megelőzése és megakadályozása érdekében.
- 15.) A 2001/97. sz. EU Direktíva a pénzmosás megelőzése és megakadályozása érdekében

1. számú melléklet

16.) A pénzügyi rendszereknek a pénzmosás, valamint terrorizmus finanszírozása céljára való felhasználásának megelőzéséről szóló, 2005. október 26-i 2005/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv

17.) A „politikai közszereplők” fogalmát, valamint az egyszerűsített ügyfél-átvilágítási eljárások és az alkalmi vagy nagyon korlátozott alapon folytatott pénzügyi tevékenység alapján nyújtott mentesség technikai követelményeit illetően a 2005/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre vonatkozó végrehajtási intézkedések megállapításáról szóló, 2006. augusztus 1-jei 2006/70/EK bizottsági irányelv

18.) A Bázeli Bizottság Customer due diligence ajánlása, valamint az IOSCO , az IAIS hasonló ajánlásai,

19.) FATF 40+9 Ajánlása